

2017-05-24

Samråd enligt 6 kap 4§ i Miljöbalken

SAMRÅDSUNDERLAG

Ansökan om tillstånd för fortsatt bergtäkt mm inom fastigheten Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1, Nacka kommun, Stockholms län

Samråd enligt 6 kap 4§ i Miljöbalken

KUND

Frentab Anläggning AB Box 26 134 21 Gustavsberg

Org.nr: 556498-1487

KONSULT

WSP Environmental Sverige

Arenavägen 7 121 88 Stockholm-Globen Besök: Lillsjöplan 10 Tel: +46 10 7225000 WSP Sverige AB

Org nr: 556057-4880 Styrelsens säte: Stockholm http://www.wspgroup.se

PROJEKT

UPPDRAGSNAMN

Kovik Ansökan om nytt tillstånd

UPPDRAGSNUMMER

10222480

FÖRFATTARE

Anders Bergman

DATUM

2017-05-24

ÄNDRINGSDATUM

GRANSKAD AV

GODKÄND AV

KONTAKTPERSONER

John Fransson, Frentab Anläggning AB

Tfn: 0707-56 05 21

E-post: john.fransson@frentab.se

Anders Bergman, WSP Environmental

Tfn: 010-722 55 13

E-post: anders.bergman @wspgroup.se

INNEHÅLL

1	INLEDNING	5
1.1	BAKGRUND	5
1.2	NUVARANDE TILLSTÅND	5
	1.2.1 Tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken (SFS 1998:808)	5
	1.2.2 Anmälda verksamheter enligt förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:889)	5
2	SAMRÅDSPROCESSEN	6
3	ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	7
4	LOKALISERING	7
5	VERKSAMHETSBESKRIVNING	8
5.1	TÄKT AV BERG	10
5.2	ÅTERVINNING	10
5.3	ASFALTVERK	11
5.4	BETONGFABRIK	11
5.5	MASKINPARK	12
5.6	ELDRIFT, BRÄNSLE OCH KEMIKALIEHANTERING	12
5.7	BYGGNADER	12
5.8	ARBETSTIDER	12
5.9	TRANSPORTER	13
5.10	) EFTERBEHANDLING	14
6	OMRÅDESBESKRIVNING	14
6.1	PLANFÖRHÅLLANDEN	14
6.2	KRINGBOENDE OCH ANDRA VERKSAMHETER	15
6.3	GEOLOGI OCH HYDROLOGI	16
6.4	RIKSINTRESSEN	16
6.5	NATURMILJÖ	17
6.6	KULTURMILJÖ OCH FRITID	19
6.7	VATTENINTRESSEN	20
7	FÖRUTSEDD MILJÖPÅVERKAN	21
7.1	NATURMILJÖ	21
7.2	FRILUFTSLIV	21
7.3	YT- OCH GRUNDVATTEN	21
7.4	BULLER	22
7.5	DAMMNING	22
7.6	VIBRATIONER OCH LUFTSTÖTSVÅGOR	22
7.7	LANDSKAPSBILD	22
7.8	UTSLÄPP TILL LUFT	22

8	ALTERNATIV	23
8.1	NOLLALTERNATIV	23
8.2	ALTERNATIV 1	23
8.3	ALTERNATIV 2	23
9	AVGRÄNSNING AV MKB	23
10	FÖRSLAG TILL INNEHÅLLSFÖRTECKNING I MKB	24
BIL	_AGOR	24

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND

Frentab Anläggning AB (nedan benämnt Frentab) bedriver täkt- och återvinningsverksamhet samt mellanlagring av inerta massor inom fastigheterna Velamsund 1:1 och Knarrnäs 1:1 i Nacka kommun. Täkt- och återvinningsverksamheten etablerades 2009.

Behovet av verksamheter i sydöstra Storstockholmsområdet som kan omhänderta och återvinna de aktuella materialtyperna är och kommer fortsatt att vara stort. Även behovet av bergmaterial är fortsatt stort. Ett flertal stora infrastrukturprojekt pågår i Stockholmsområdet och i Nacka och Värmdö kommuner planeras för flera bygg- och anläggningsprojekt. Antalet anläggningar som bedriver denna typ av verksamhet i regionen är få. Frentab håller för närvarande på med en certifieringsprocess avseende det bergmaterial som produceras i täkten.

Frentab avser därför att ansöka om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid anläggningen enligt 9 kap Miljöbalken. Ansökan om tillstånd kommer att lämnas in till Mark- och Miljödomstolen i Nacka. Eventuellt kan även tillstånd enligt miljöbalkens 11 kapitel krävas.

Detta samrådsunderlag har tagits fram enligt 6 kap. 4 § Miljöbalken. Samråd ska ske med de enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt, då den planerade täktverksamheten enligt 3 § förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan, med övriga statliga myndigheter, de kommuner, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda. Därutöver har samrådsunderlaget upprättats och samråd hållits med Länsstyrelsen i Stockholms län och Nacka och Värmdö kommun, se bilaga 1.

Eftersom planerade sprängningar kan överstiga 10 ton sprängmedel vid samma tillfälle, genomförs även ett Seveso-samråd enligt 6 kap. 4a § Miljöbalken.

1.2 NUVARANDE TILLSTÅND

1.2.1 Tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken (SFS 1998:808)

Gällande tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken meddelades 2006-05-10 av Länsstyrelsen i Stockholms län. Detta tillstånd överklagades till Mark- och miljödomstolen som avslog ansökan. Efter överklagan meddelades tillstånd av Mark- och Miljööverdomstolen. Tillståndet avser återvinnings- och bergtäktsverksamhet av totalt 1,5 miljoner ton schaktmassor och 1,2 miljoner ton bergmaterial inom fastigheterna Knarrnäs 1:1 och Velamsund 1:1. Tillståndet gäller till den 1 juni 2020.

1.2.2 Anmälda verksamheter enligt förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:889)

Inom det planerade verksamhetsområdet bedrivs följande verksamheter efter anmälan till Nacka kommun:

Uppställning av krossverk enligt punkt 10.50 C

- Återvinning av schaktmassor, betong och asfalt enligt 90.110 C
- Användning av massor eller avfall för anläggningsändamål enligt 90,140 C.
- Mellanlagring av 29 000 ton inerta schaktmassor (beslut meddelat 2015-09-15, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Nacka kommun)

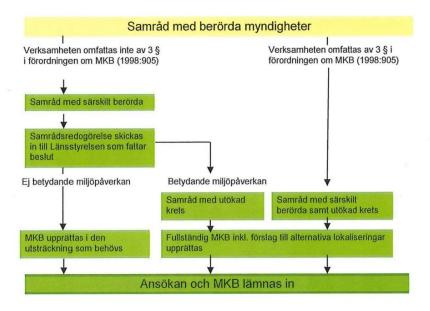
En anmälan avseende klippning av stubbar (verksamhetskod 90.110 enligt 29 kap 10§ SFS 2013:251) lämnades in till miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Nacka kommun, i oktober 2016. Beslut om godkännande fattades 8 november 2016 (Dnr M2016-001378).

Miljöprövningsförordningen (SFS 2013:251) har uppdaterats genom förordning om ändring i miljöprövningsförordningen (SFS 2016:1188). Enligt övergångsbestämmelserna ska ärenden som påbörjats enligt tidigare förordning handläggas enligt dessa.

2 SAMRÅDSPROCESSEN

Processen att söka tillstånd inleds alltid med samråd med myndigheter, enskilda som kan antas bli särskild berörda och, beroende på verksamhetens omfattning, ibland även med en så kallad utökad krets. Det är den som söker tillstånd som ska genomföra samrådet på ett sätt som uppfyller lagens krav. I Figur 2.1 visas ett översiktligt schema över samrådsprocessen.

Syftet med samrådet är att i ett tidigt skede informera om vad som planeras, att besvara eventuella frågor samt att inhämta information och synpunkter från myndigheter och de som berörs av verksamheten. Samrådet ska även möjliggöra en avgränsning av vilka frågor som behöver belysas i den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som ska lämnas in med tillståndsansökan. Inför samrådet tas ett skriftligt samrådsunderlag fram som översiktligt beskriver den planerade verksamheten och den miljöpåverkan som förutses.

Figur 2.1: Översiktlig beskrivning av samrådsprocessen (Källa: Länsstyrelsen i Uppsala län).

Samråd ska alltid hållas med Länsstyrelsen och kommunens miljöenhet. Vid ett möte diskuteras samrådsunderlaget samt hur samrådsprocessen ska

fortsätta och vilka man bör samråda med. Länsstyrelsen ska även ge råd om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och omfattning. Även enskilda som kan antas bli särskilt berörda tillhör alltid samrådskretsen. Detta kan till exempel vara närboende, företag i närområdet, affärer, fastighetsägare och skolor. Samrådet sker ofta genom ett adresserat utskick. Eventuellt hålls även ett samrådsmöte dit berörda bjuds in.

Efter dessa samråd lämnas en redovisning av vad som har kommit fram in till Länsstyrelsen. Utifrån denna beslutar Länsstyrelsen om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan så som det avses i miljöbalkens 6 kap. Vissa verksamheter, till exempel täkter, antas i princip alltid medföra en betydande miljöpåverkan.

Om verksamheten bedöms ha en betydande miljöpåverkan ska samråd även ske med en utökad krets, som består av statliga myndigheter, kommuner, allmänhet och organisationer som kan antas bli berörda. Detta samråd sker främst via brev eller e-post. Allmänheten informeras genom en annons i ortstidningarna. Även allmänheten är välkomna till det planerade samrådsmötet.

Den som söker tillstånd redovisar sedan hur samråden har genomförts och med vilka i en samrådsredogörelse, som ska bifogas till ansökan. Även de synpunkter och upplysningar som kommit in under hela samrådet ska redovisas i samrådsredogörelsen.

3 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Sökande: Frentab Anläggning AB

Box 26

134 21 Gustavsberg

Organisationsnummer: 556498-1487

Kontaktperson: John Fransson

Telefon: Tfn: 0707-56 05 21

E-post: john.fransson@frentab.se

Fastigheter: Velamsund 1:1, Knarrnäs 1:1

Fastighetsägare: Nacka kommun, 131 81 Nacka

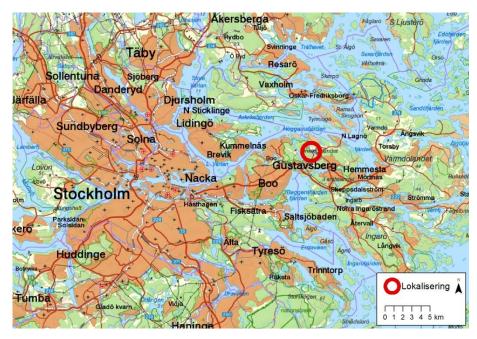
Platsansvarig Cenny Fransson

Telefon: 0705 13 29 25

E-post: cenny.fransson@frentab.se

4 LOKALISERING

Frentabs anläggning i Kovik ligger utmed väg 642 (Lagnövägen) i den nordöstra delen av Nacka kommun vid gränsen till Värmdö kommun. Närmaste ort är Gustavsberg på ca 6 km avstånd (ca 3 km fågelvägen). Verksamhetsområdet ligger mellan Koviks avfallsanläggning och Velamsunds naturreservat.

Figur 4.1 Frentabs anläggning i Kovik ligger i nordöstra delen av Nacka kommun. (© Lantmäteriet)

5 VERKSAMHETSBESKRIVNING

Frentab avser att ansöka om tillstånd för täktverksamhet enligt 9 kap. Miljöbalken. Den planerade verksamheten bedöms omfattas av följande verksamhetskoder enligt Miljöprövningsförordningen (SFS 2016:88).

4 kap. § 3 10.20 (B)	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter.
4 kap. 6 § 10.50 (C)	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter. Eventuellt kan denna verksamhet räknas in i 10.20.
14 kap. 13 § 26.110 (C)	Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.110 gäller för anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
14 kap. 17 § 26.150 (C)	Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.150 gäller för asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolvmånadersperiod.
14 kap. 18 § 26.160 (C)	Anmälningsplikt C och verksamhetskod 26.160 gäller för anläggning för tillverkning av varor av asfalt.
29 kap. 48 § 90.30 (B)	Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.30 gäller för att lagra ickefarligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är
	 mer än 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
29 kap 50§	Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.50 gäller för att lagra

farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid

90.50 (B)

något tillfälle är

1. mer än 5 ton och utgörs av olja,

2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier,

- mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter,
- 4. mer än 30 ton och utgörs impregnerat trä,
- 5. mer än 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller
- 6. mer än 1 ton i andra fall.

29 kap. 41 §

Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.110 gäller för att

90.110 (C)

- yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller
- genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål

(Avser återvinning av schaktmassor, betong och asfalt, klippning/krossning av stubbar, flistillverkning.)

29 kap. 35 § 90.141 (C)

Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.141 gäller för att återvinna icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.

29 kap 30§

90.161 (B)

Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.161 gäller för att behandla icke-farligt avfall genom biologisk behandling om avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och

- 1. den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, eller
- 2. om behandlingen enbart sker genom anaerob biologisk nedbrytning och den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.

Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen

- 1. är tillståndspliktig enligt 66 §, eller
- 2. är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §.

Avser kompostering av hästgödsel, övrig gödsel, matavfall och andra nedbrytbara materialtyper

29 kap. 19§ 90.281 (C)

Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.281 gäller för att deponera icke-farliga muddermassor längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från, om

- 1. mängden massor är högst 1 000 ton, eller
- 2. föroreningsrisken endast är ringa.

29 kap. 47§

Anmälningsplikt C och verksamhetskod 90.29 gäller för att

90.29 (C)

förbereda avfall för återanvändning.

Behöver ej prövas

Användning för anläggningsändamål av avfall om risken är mindre än ringa.

Tillstånd för avsänkning, användande och bortledande av grundvatten kommer sannolikt att sökas enligt 11 kap Miljöbalken.

Bolaget avser att ansöka om en tillståndstid om 20 år avseende brytning av berg. För återvinningsverksamheten avses ett icke tidsbegränsat tillstånd sökas.

Verksamhetsområdet har en yta på 13,2 hektar, figur 5.1.

Figur 5.1 Planerat verksamhets- och brytningsområde på fastigheten (© Metria)

5.1 TÄKT AV BERG

Den planerade täktverksamheten kommer att ske genom fortsatt brytning i tidigare tillståndsgivet brytningsområde. Ungefär 5,7 Mton bedöms kunna brytas. Bolaget utreder möjligheten att bryta ned som lägst till nivå + 5,0 m.

Årsproduktionen beräknas uppgå till max 700 000 ton. Överlagrande jordlager kommer att avbanas och användas till efterbehandling eller försäljas, massorna består till största delen av morän.

Täktverksamheten kommer att bedrivas på ett för branschen traditionellt sätt. De ingående momenten i verksamheten är:

Avbaning
 Borrning
 Sprängning
 Förkrossning
 Efterkrossning
 Finkrossning

Knackning - Sortering

Lastning och interna transporter - Uttransport

Krossning och siktning/sortering kommer att ske med mobil utrustning, huvudsakligen inom brytningsområdet. Upplag kommer att finnas både inom och utanför brytningsområdet.

5.2 ÅTERVINNING

Frentab planerar att föra in upp till 500 000 ton inert avfall per år för mellanlagring och återvinning. Det inerta avfall som man avser att hantera består av

- sten, grus, sand och lera
- jord och morän
- betong, tegel och liknande.

Man avser även att föra in, mellanlagra och återvinna upptill 700 000 ton entreprenadberg per år. Denna mängd ska vara helt utbytbar mot mängden utbrutet berg enligt 5.1.

Vidare planeras även införsel, mellanlagring, behandling och återvinning av följande avfallsslag (totalt 112 550 ton):

- bitumenbaserad asfalt med lågt innehåll av PAH, max 100 000 ton per år
- trä inklusive grot (grenar och toppar), stubbar och grönflis (nyavverkade trädrester och bark) eller annan flis med högre fukthalt, max 10 000 ton per år.
- djurspillning (hästgödsel), max 2500 ton per år.
- farligt avfall (endast införsel och mellanlagring), max 50 ton per tillfälle.

Återvinningen innebär att införda massor, utifrån sammansättning och önskad slutprodukt, krossas och sorteras. Större föremål av t ex betong kan behöva knackas sönder med hydraulhammare före krossning. Allt entreprenadberg bedöms kunna återvinnas.

Kompostering av hästgödsel kommer att utföras i en för ändamålet utformad komposteringsanläggning.

Återvinning av osorterade finkorniga schaktmassor kommer att ske med hjälp av en våtsikt. Våtsiktens kapacitet bedöms bli 2000 ton per dag, vilket innebär ca 350 000 ton per år. Vid siktningen avskiljs sand- och grusfraktionerna, vilka har större användbarhet och därmed går att sälja för ett högre pris än osorterat material. Våtsikten har en betydande vattenförbrukning. Detta vatten kommer i första hand att tas ifrån inläckande grundvatten i täkten. Frentab räknar med att detta ska täcka behovet. Om den kommande hydrologiska utredningen visar att detta vatten inte kommer att räcka, kommer möjligheterna till annan vattenförsörjning, t ex brunnar eller uttag ut Koviksträsk, att utredas.

I övrigt erhålls finmaterial i form av silt och lera. Detta material kommer att användas inom den egna verksamheten för anläggande av arbetsytor och en bullervall.

Konstruktionsmaterial, d v s material med lämpliga egenskaper för t ex konstruktion av körvägar och vallar, kommer att tas in. Den årliga mängden konstruktionsmaterial kommer att regleras utifrån behovet, men den införda mängden kommer att räknas in i den totala mängden infört material på 500 000 ton angiven i detta avsnitts första stycke.

5.3 ASFALTVERK

I täkten planeras för möjligheten att driva ett asfaltverk. Placeringen kommer i det fall man i framtiden väljer att etablera ett asfaltverk inom området att ske på iordningställd yta. Generellt drivs asfaltverk av gasol vilken lagras i en tank. Intill verket finns förutom materialfickor, bitumentankar även tält för lagring av asfaltsgranulat. Ansökan kan därför komma att inkludera en årlig asfaltproduktion om upp till 150 000 ton i anläggningen

5.4 BETONGFABRIK

Inom verksamhetsområdet planeras för en betongfabrik. Betongfabriken kommer att utföras som en mobil modulbyggd anläggning för tillverkning av fabriksbetong. För att tillgodose efterfrågan från kundsegmenten stat,

kommun och den privata sektorn, planerar Frentab att tillverka och sälja upp till 30 000 m³ betong/år från den eventuella fabriken.

5.5 MASKINPARK

För den planerade verksamheten krävs maskinutrustning i form av:

- Borrmaskiner för losshållning av berget
- Krossanläggning i form av förkross, efterkross och finkross
- Sikt-/sorteringsanläggningar
- Hjullastare för lastarbeten
- Dumprar f
  ör interna transporter av material
- Grävmaskiner för bl.a. matning, undanbärning, lastning av material och i samband med avbaningsarbeten

Till denna utrustning kommer:

- Anläggning för hygienisering av hästgödsel
- Våtsiktning av schaktmassor

Bolaget använder enbart mobil utrustning för brytningen av berg.

5.6 ELDRIFT, BRÄNSLE OCH KEMIKALIEHANTERING

De maskiner som används, inklusive dieseldrivna stationära arbetsredskap, kommer även i framtiden att drivas med diesel av miljöklass 1. En normal årsförbrukning beräknas till ungefär 400 m³. El används till platskontor och personalutrymmen.

Drivmedel förvaras i godkända ADR-tankar. Övriga kemikalier som hydrauloljor, smörjoljor, motorolja, smörjfetter, spolarvätska och dyl. kommer att förvaras i låsbar container. All tankning och hantering av diesel och oljor sker på tätgjord tankningsplats av stenmjöl.

Elförbrukningen beräknas bli 150 MWh per år för verksamheten exklusive våtsikten. Våtsikten beräknas förbruka ca 1 GWh per år.

5.7 BYGGNADER

Vid infarten till området finns idag ett mindre kontor och en manskapsbod. Inom verksamhetsområdet finns redskapsbodar och containers. Dessa kommer att ersättas av en mer permanent platsbyggd kontorsbyggnad för vilken bygglov har meddelats av Nacka kommun. Spillvattnet leds till ett reningsverk.

5.8 ARBETSTIDER

Verksamheten kommer normalt att bedrivas helgfri måndag till fredag mellan kl. 06.00 - 18.00. Extra arbetsinsatser utöver normal arbetstid kan dock behöva ske i samband med hantering av massor från särskilda byggentreprenader.

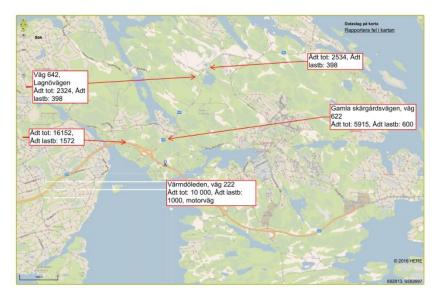
Aktivitet	Arbetstider
Borrning, sprängning och krossning	helgfri måndag till fredag kl 07.00-18.00
Utlossning, vägning och transporter	helgfri måndag till fredag kl. 06.00-18.00
Service och reparationsarbeten, uppstart av maskiner och liknande	helgfri måndag till fredag dygnet runt

Borrningsarbeten inför sprängning kan komma att utföras året runt. Antalet sprängningar beror på hur mycket entreprenadberg som förs in. Om hela produktionen av bergkross baseras på material från täkten kan antalet sprängningar uppgå till 20-25 st per år.

5.9 TRANSPORTER

Samtliga transporter till och från anläggningen sker med lastbil. Transporter inom området sker med hjullastare samt truckar och dumprar.

In- och utfart till anläggningen sker från väg 642 (Lagnövägen). Transporterna går främst västerut på väg 622 (Gamla skärgårdsvägen) och vidare på väg 222 (Värmdövägen).

Figur 5.2 Trafikmängder på omgivande vägar (© Trafikverket NVDB)

Den planerade utökningen av verksamheten kommer att innebära ökade transporter till och från verksamhetsområdet. I tabell 5.1 redovisas en uppskattning av antalet fordonsrörelser vid en utökning av verksamheten. Uppskattningen har gjorts utifrån olika scenarier beroende på producerad mängd, andelen returlass och fordonens lastkapacitet.

Tabell 5.1 Fordonsrörelser vid utökad verksamhet.

Mängder (ton)	Andel returlass	Snitt- lass	Fordonsrörelser per dag	
Teoretiskt största möjliga antal transporter:				
700 000 ton entreprenadberg in och ut 600 000 ton övrig återvinning in och ut	0 %	15 ton	1576 st	
Teoretiskt minsta möjliga antal transporter vid full produktion:				
700 000 ton berg ut 600 000 ton övrig återvinning in och ut.	100 %	35 ton	416 st	
Förväntad normalsituation:				
400 000 ton berg ut 200 000 ton entreprenadberg in och ut 300 000 ton övrig återvinning in 100 000 ton övrig återvinning ut	20 %	25 ton	353 st	

5.10 EFTERBEHANDLING

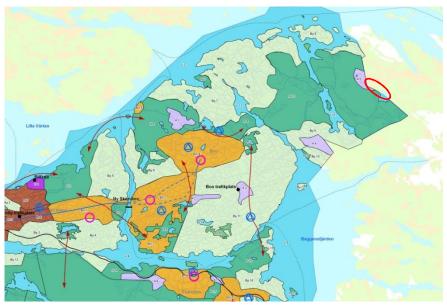
Området kommer att iordningställas antingen som ett naturområde eller som ett område för etablering av t ex lättare industri. Detaljerna i gestaltningen och mark-användningen kommer att redovisas i den efterbehandlingsplan vilken kommer att biläggas den tekniska beskrivningen i bolagets ansökan.

6 OMRÅDESBESKRIVNING

6.1 PLANFÖRHÅLLANDEN

Av Nacka kommuns översiktsplan "Hållbar framtid i Nacka, antagen 2012-06-11" framgår att:

- Frentabs anläggning i Kovik ligger i kanten av ett större natur- och rekreationsområde, se figur 6.1.1 nedan, i direkt anslutning till ett område avsett för arbetsplatsområden och tekniska anläggningar (A5).
- Arbetsplatsområdet A5 består till största delen av en befintlig avfallsanläggning (Suez, tidigare SITA). Södra delen av området reserveras för en utökning av avfallsanläggningen på grund av framtida ökade behov av återvinning av avfall och massor.
- Vid utökad verksamhet vid Kovik bör Lagnövägens standard förbättras.
- Frentabs verksamhetsområde ligger i anslutning till naturreservatet Velamsund som innehåller en mängd objekt med höga naturvärden, främst barrskogar, sumpskogar och ädellövskogar som bildar ett stort sammanhängande skogsområde.

Figur 6.1.1 Del av markanvändningskarta från översiktsplanen "Hållbar framtid i Nacka", 2012. Anläggningens lokalisering är markerad i rött. (© Nacka kommun)

Anläggningen berörs inte av någon detaljplan.

I den Regionala utvecklingsplanen 2010 (RUFS), är Kovik beskriven som en täkt och en anläggning för återvinning.

Avfallsplan 2020 gäller fr o m januari 2014 och avser hushållsavfall samt förpackningsavfall som omfattas av producentansvar. I nulägesbeskrivningen (bilaga 3 till avfallsplanen) konstateras dock att byggbranschen är en växande sektor i Nacka som genererar såväl schaktmassor som annat bygg och rivningsavfall.

6.2 KRINGBOENDE OCH ANDRA VERKSAMHETER

Verksamhetsområdet ligger mellan Suez:s avfallsanläggning i Kovik i nordöst och Velamsunds naturreservat i väster och norr.

Det finns inga bostadshus inom 500 m avstånd från området. Närmaste bostadshus ligger cirka 600 m öster om verksamhetsområdet. Avstånden till villaområden i Skevikstrand och Skevik nordöst respektive öster om området är ca 1000 m och ca 600 m. Till bebyggelsen i Fredriksro norr om området är avståndet ungefär 800 m.

Söder om verksamhetsområdet ligger Nacka golfklubb. Avståndet från området till golfbanans närmaste hål är ungefär 200 m och till klubbhuset är avståndet drygt 600 m. Vandringsleden Boo-leden passerar ca 250 m norr om området. Omkring 850 m väster om verksamhetsområdet finns Velamsunds ridhus.

Figur 6.2.1 Streckade linjer markerar 500 respektive 1000 m avstånd från gränsen till verksamhetsområdet. (© Lantmäteriet)

6.3 GEOLOGI OCH HYDROLOGI

Berggrunden i området domineras av gnejsgranit med varierande inslag av grå ovittrad skiffergnejs. I området kring Frentabs anläggning och Velamsund består marken, enligt SGUs kartvisare Jordarter, av berg i dagen samt berg med ett tunt jordlager av svallad morän. Inom de lägre områdena mellan bergsryggarna består marken, av lera med ställvisa inslag av torv.

I nuläget sker ingen ordnad avledning av dagvatten, utan den nederbörd som faller infiltrerar i täktbotten (de s k syltan) och rör sig sannolikt mot Koviks Träsk, som även är närmaste recipient för vatten från Suezs avfallsanläggning. Koviks Träsk har sitt utlopp i Koviksbäcken som rinner norrut till Marsätraviken och Höggarnsfjärden. Huvudavrinningsområde är Askrikefjärden.

Koviks avfallsanläggning (Suez) är, enligt 2004 års ansökan, försedd med en tätskärm för att minimera spridningen av förorenat grundvatten.

6.4 RIKSINTRESSEN

Inom en radie av 1,5 km avstånd från verksamhetsområdet finns två riksintressen för kulturmiljövård – Gustavsberg (K56) och Nacka-Norra Boo-Vaxholm-Oxdjupet-Lindalssundet (K51).

Figur 6.4.1 Utpekade riksintressen i verksamhetens närområde. (© Länsstyrelsens WebbGIS)

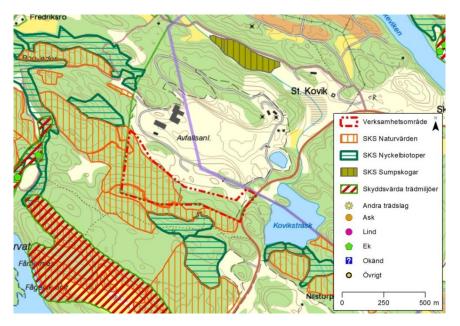
Väster om Frentabs verksamhetsområde ligger Natura 2000-området Velamsund, som består av tre delområden. Avståndet från verksamhetsområdet till det östligaste del-området är cirka 400 m. Även Ekoberget, cirka 2,4 km sydväst om anläggningen, är klassat som ett Natura 2000-område.

6.5 NATURMILJÖ

Området söder och väster kring anläggningen består av skogsmark. I öster domineras området av Suezs avfallsanläggning.

I Figur 6.5.1 redovisas de naturvärden som finns dokumenterade i området. De naturvärden som finns inom verksamhetsområdet är av mindre betydelse efter den exploatering som skett i form av uppfyllnader och andra verksamheter som anmälts och godkänts av tillsynsmyndigheten. Väster och söder om anläggningen finns flera utpekade skogliga naturvärden och nyckelbiotoper. Naturvärdena består av barrskogsområden.

Nyckelbiotopen närmast söder om täkten består av en lövrik barrnaturskog och söder om denna finns barrnaturskog. Inom dessa nyckelbiotoper förekommer rikligt med död ved. Nordväst om verksamhetsområdet finns två nyckelbiotoper med lövrik barrnaturskog bl a bestående av spärrgreniga grova träd. Närmare Velamsund finns ett område med lövträdsrika skogsbryn, även dessa utpekade som nyckelbiotoper.

Figur 6.5.1 Naturvärden i täktens närområde. (© Lantmäteriet)

Som framgår av figur 6.4.2 gränsar verksamhetsområdet i väster, söder och öster till Velamsunds naturreservat. Fårholmen i Velamsund, cirka 750 m väster om anläggningen, är ett fågelskyddsområde.

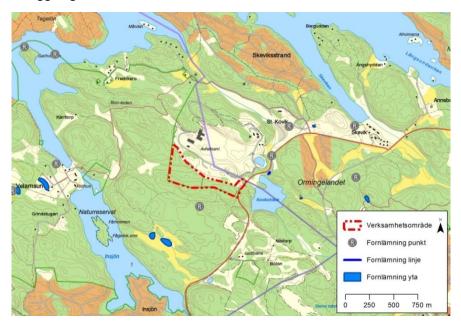
Figur 6.5.2 Skyddade områden enligt 7 kap. Miljöbalken. (© Lantmäteriet)

Väster om verksamhetsområdet finns N 2000-området Velamsund (figur 6.4.1 ovan). Detta område, bestående av tre delområden, består av nordlig ädellövskog och trädklädd betesmark. Inom N2000-området finns stora ekar och det har en rik flora av kärlväxter. Avståndet från verksamhetsområdet till det östligaste del-området är cirka 400 m.

Ungefär 2,4 km sydväst om anläggningen ligger även N2000-området Ekoberget (figur 6.4.1 ovan), som består av klippvegetation på silikatrika bergytor. Vegetationen består av hällmarksskog med inslag av ek, björk, rönn, nypon och slån.

6.6 KULTURMILJÖ OCH FRITID

Den närmsta kulturlämningen ligger cirka 150-200 m söder om täkten och är en stenugn, s k ryssugn, bestående av numer mossövervuxna stenar upplagda mot ett berg. Omkring 400 m nordöst om täktens infart ska det enligt uppgift ha legat ett salpetersjuderi och en krutkvarn. Synliga lämningar saknas. Övriga kulturhistoriskt intressanta objekt ligger mer än 500 m från anläggningsområdet.

Figur 6.6.1 Kulturvärden i täktens närområde enligt Skogsstyrelsens register. (© Lantmäteriet)

Boo-leden är en 15 km lång vandringsled från Orminge till Strömmen på gränsen till Värmdö kommun. Leden fortsätter även österut, då som Värmdöleden. Det kortaste avståndet till leden från verksamhetsområdet bedöms vara cirka 250 m.

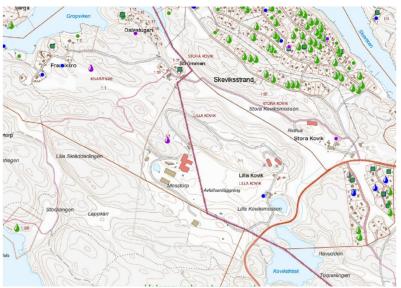
Figur 6.6.2 Karta för friluftslivet över Velamsunds naturreservat. (© Nacka kommuns hemsida)

Nacka Golfklubb ligger söder om verksamhetsområdet. Avståndet från området till golfbanans närmaste hål är ungefär 200 m och till klubbhuset är avståndet drygt 600 m.

Även Velamsunds naturreservat är av intresse för friluftslivet (figur 6.6.2). Förutom Boo-leden, finns vid Velamsund cirka 0,9-1,0 km väster om täkten, en friluftsgård och badplats.

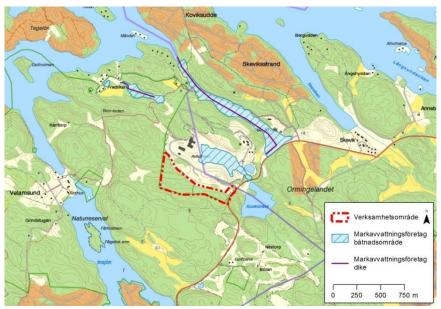
6.7 VATTENINTRESSEN

Ett antal brunnar finns norr och öster om täkten enligt SGUs Brunnsarkivet. Dessa ligger på så stort avstånd ifrån det planerade verksamhetsområdet att de preliminärt inte bedöms påverkas. Detta kommer att verifieras i en kommande hydrologisk utredning.

Figur 6.6.1 Närliggande vattenintressen i form av privata brunnar. (© SGUs Brunnsarkiv)

De markavvattningsföretag i närheten som hittills är kända är Stora och Lilla Koviksträskets torrläggningsföretag (AB 2 0928) från 1939. Själva avvattningsföretaget bedöms inte påverkas av den planerade verksamheten, däremot bör berörda fastigheter ingå i samrådskretsen.

Figur 6.6.2 *Markavvattningsföretag i närheten av verksamheten.* (© Länsstyrelsens WebbGIS)

7 FÖRUTSEDD MILJÖPÅVERKAN

7.1 NATURMILJÖ

De naturmiljöer som fortfarande finns kvar inom det oexploaterade området i västra delen av brytningsområdet kommer att försvinna i och med att täkten successivt utökas. Övriga oexploaterade delar inom verksamhetsområdet kommer att påverkas av till exempel vallar.

Verksamheten bedöms inte påverka naturmiljövärdena i det angränsande naturreservatet eller Natura 2000-områdena Velamsund och Ekoberget negativt.

7.2 FRILUFTSLIV

Friluftslivets tillgänglighet till och möjlighet att nyttja Velamsunds naturreservat och Booleden kommer inte att påverkas. Buller från verksamheten kan dock försämra upplevelsen av området närmast täkten. För att utreda detta är avsikten att genomföra en bullerutredning, se avsnitt 7.4.

7.3 YT- OCH GRUNDVATTEN

Verksamheten medför att ytvatten inom verksamhetsområdet kan komma att innehålla förhöjda halter av främst kväve och partiklar (suspenderat material). Kvävet kommer från små rester av odetonerat sprängämne. Ytvattnet inom täkten kan även förorenas vid eventuellt spill av petroleumprodukter. Skyddsåtgärder kommer att vidtas för att förhindra spridning av dessa föroreningar.

Vattenverksamheten innebär att grundvattnet inom täktområdet kommer att avsänkas och ledas bort. För att beskriva en eventuell effekt av detta på den

närliggande deponin och övriga intressen kommer en hydrogeologisk utredning att utföras.

7.4 BULLER

Buller uppkommer främst vid borrning, knackning och krossning men även sortering, lastning och transporter förorsakar buller. Sprängningarna orsakar ett kortvarigt men relativt kraftigt buller.

Bolaget kommer inom ramen för arbetet med den planerade ansökan låta utföra en bullerutredning för att kartlägga spridningen av buller från verksamheten inklusive transporter. Utredningen kommer att visa bullerpåverkan på närliggande bostäder och friluftsverksamhet.

7.5 DAMMNING

Dammkällor är framför allt krossanläggningar, siktar och transporter. Damning kommer främst att motverkas genom bevattning av körytor och upplag samt eventuellt dammande processer.

7.6 VIBRATIONER OCH LUFTSTÖTSVÅGOR

I samband med sprängning uppkommer markvibrationer och luftstötvågor som sprids till omgivningen. Beroende på varierande förutsättningar avseende bergkvalité, utslagsriktning, läge, förekomst av sprickor, väderförhållanden med mera varierar också storleken på vibrationerna till viss del från en sprängning till en annan.

Med en väl anpassad sprängplan och rätt orienterade brytningsriktningar kan vibrationerna och luftstötsvågor från sprängningar begränsas så att de inte medför någon risk för skador på byggnader. Bolaget kommer att låta utföra en utredning av verksamhetens upphov av vibrationer och luftstötsvågor.

7.7 LANDSKAPSBILD

All täktverksamhet innebär en påverkan på landskapsbilden, såväl under själva brytningen som efter avslutad verksamhet. Insyn i täkten är möjlig från brytningsområdets närhet. I övrigt hindrar skogen runt täkten samt befintliga vallar insyn från det omgivande landskapet.

När täkten är färdigbruten kommer området att efterbehandlas. Detaljerna i gestaltningen och markanvändningen kommer att redovisas i efterbehandlingsplanen.

7.8 UTSLÄPP TILL LUFT

Arbetsmaskiner och transportfordon ger upphov till utsläpp av koldioxid och kväveoxider från förbränningsmotorer.

Komposteringen av hästgödsel kan innebära avgivning av lukt främst från för- och efterkomposteringen. Avståndet till närliggande bebyggelse

8 ALTERNATIV

8.1 NOLLALTERNATIV

Nollalternativ innebär att ett nytt tillstånd för anläggningen inte meddelas och att verksamheten fortsätter att bedrivas inom det nuvarande tillståndet till dess utgång. Därefter efterbehandlas täkten och verksamheten avslutas. Behovet av ballast/bergkrossmaterial och återvinning av bygg- och rivningsavfall i regionen kan då inte tillgodoses.

8.2 ALTERNATIV 1

Alternativ 1 innebär att ett nytt tillstånd meddelas enligt bolagets förslag och att brytning av bergmaterial och återvinning av t ex schaktmassor, jord och trä kan fortsätta vid Frentabs täkt i Kovik i tillräcklig omfattning för att täcka regionens behov.

8.3 ALTERNATIV 2

Alternativ 2 innebär att verksamheten inte medges nytt tillstånd och att en ny täkt och en ny återvinningsverksamhet får etableras på en eller flera nya platser för att regionens behov av berg- och grusmaterial ska kunna tillgodoses. I nuläget saknas andra bergtäkter i närheten.

9 AVGRÄNSNING AV MKB

Bolaget föreslår att miljökonsekvensbeskrivningen avgränsas till att innefatta konsekvenser avseende:

- inverkan på grundvattennivåer
- påverkan på mark
- utsläpp till vatten och påverkan på miljökvalitetsnormer
- transporter och utsläpp till luft
- buller
- vibrationer och luftstötvåg
- naturmiljö, kulturmiljö och friluftsliv
- inverkan på landskapsbilden
- risk och säkerhet
- resursförbrukning
- avfallshantering

10 FÖRSLAG TILL INNEHÅLLSFÖRTECKNING I MKB

Den MKB som ska upprättas i ärendet föreslås innehålla följande rubriker:

ICKE TEKNISK SAMMANFATTNING

- 1 INLEDNING
- 2 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER
- 3 TILLSTÅNDSPLIKT OCH SAMRÅD
- 4 VERKSAMHETSBESKRIVNING
- 5 ALTERNATIV
- 6 UNDERLAG FÖR BEDÖMNING
- 7 MILJÖKONSEKVENSER OCH ÅTGÄRDSFÖRSLAG
- 8 EGENKONTROLL
- 9 SAMLAD BEDÖMNING
- 10 KÄLLOR/REFERENSER

BILAGOR

Bilaga 1, Protokoll fört vid tidigt samråd med Länsstyrelsen, Nacka och Värmdö kommun avseende fortsatt och utökad verksamhet inom Velamsund 1:1, Nacka kommun

VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi erbjuder tjänster för hållbar samhällsutveckling inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Bredd och mångfald kännetecknar våra medarbetare, kompetensområden, kunder och typer av uppdrag. Tillsammans har vi 34 000 medarbetare på över 500 kontor i 40 länder. I Sverige har vi omkring 3 500 medarbetare.

Arenavägen 7 121 88 Stockholm-Globen Tel: +46 10 7225000 http://www.wspgroup.se

